

Ligelønspulje til offentligt ansatte

Enhedslisten vil, hvis partiet bliver støtteparti for en socialdemokratisk ledet regering, kræve at, der afsættes en særlig lønpulje på 5 mia. kr. øremærket til en særlig lige- og lavtlønsindsats. Det skal ske i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i den offentlige sektor i 2013

Sådan lyder det fra Enhedslistens arbejdsmarkedsordfører Line Barfod:

- Danmark har et alvorligt ligelønsproblem. Der findes medarbejdere i den offentlige sektor, som er alt for dårligt lønnet. Og det er først og fremmest inden for de traditionelle kvindefag - f.eks. sosuer, pædagoger og medhjælpere.

- I 2007, da sosuerne i Holsterbro satte gang i en strejke, som bredte sig tud over landet, var flere politikere ude med løfter om, at lavtlønsgrupperne skulle løftes. Men de efterfølgende overenskomstforhandlinger førte ikke til nogen forbedring.

- Derfor vil vi kræve at en ny regering afsætter en særlig lønpulje til de kommende overenskomstforhandlinger i 2013. Puljen skal fordeles af overenskomstparterne, men skal være øremærket de mest lavtlønnede grupper.

- Det vil være nyt ifht. den danske arbejdsmarkedsmodel at lave sådan en målrettet pulje, men det er nødvendigt hvis der skal gøres noget ved ligelønsproblemet.

Enhedslistens vil afsætte fem mia. til en ligelønspulje, finansieret blandt andet af højere skatter på kapitalindkomster.

Baggrund

Selv om ligelønkravet var helt centralt ved overenskomstforhandlingerne i 2008 er der ikke sket noget som helst. Lønkommissionens rapport fra 2010 beregner løngabet mellem kvinder og mænd til 20 % i den offentlige sektor. Størst i regionerne.

Med mindre der ved lov tilføres overenskomstforhandlingerne en yderligere lønpulje vil den danske forhandlingsmodel ikke være i stand til at gøre noget ved den manglende lige-løn mellem mænd og kvinder. Den norske ligelønskommission konkluderede tilsvarende i 2007, at en lige- og lavtlønspulje

var nødvendig, fordi store dele af den offentlige sektor i Norge ligesom i Danmark er præget af kvindedomnede lavtlønsgrupper.

Historik

I sommeren 2007 oplevede Danmark en spontan strejkebevægelse blandt social- og sundhedsassistenter med kravet om ligeløn. Strejkebevægelsen medførte at ligeløn blev et hovedkrav ved overenskomstforhandlingerne i 2008, men allerede inden de gik i gang om vinteren, blev spørgsmålet også politisk. I efteråret og under valgkampen i november 2007 tegnede der sig et solidt flertal - EL, SF, SD og DF - for at tilføje overenskomstforhandlingerne en pulje på mindst 3 mia. kr. med henblik på en lige- og lavtlønsindsats. (Enhedslisten havde faktisk krævet en lavtlønspulje allerede i foråret 2007 inden SOSUstrejkerne).

Med regeringen i mindretal lykkedes det ikke desto mindre at afmontere folketingsflertallets puljebombe, da Lars Løkke 17. december lavede en aftale med SF, SD og DF om at flytte midler fra slutningen af overenskomstperioden til starten - men altså uden at tilføje forhandlingerne nye midler.

I midten af januar afholdtes på ELs foranledning en forespørgsel om de kommende forhandlinger. Et forslag til vedtagelse fra EL om "en ekstraordinær varig pulje på 5 mia. kr. til fordeling blandt de lavestlønnede offentlig ansatte" fik kun vore egne stemmer.

Som bekendt indeholdt overenskomstresultatet ikke nogen ligelønsmæssige initiativer, selv om kravet var central for de forbund, der var i konflikt: FOA, BUPL og Sundhedskartellet. I stedet udkrystalliseredes kravet om en ligelønskommission. På grund af splittelse i fagbevægelsen om kommissionens karakter og kommissorium lykkedes det regeringen i stedet at nedsætte en lønkommission, der ikke skulle komme med egentlige anbefalinger.

Kommissionen barslede d. 28.5. 2010 med en rapport på 1200 sider. Politiken skrev, at det er en "myte at offentligt ansatte tjener mindre end private": FOA slog omvendt fast, at "konklusionen styrker vores krav om mandeløn til kvindefag." Finansministeriet fastslog, at der ikke var ligelønsproblemer i det offentlige. Alle følte sig kort sagt bekræftet i de synspunkter de havde haft inden kommissionen gik i gang.

OK 2011 rykkede ikke på sagen. Som bekendt betød reguleringsordningen, at der stort set ikke var plads til lønstigninger. Der kom en beskeden skævdelpulje på pædagogområdet på 19 mio. kr. FOA konkluderede, at med det tempo vil det tage 537 år at lukke løngabet på 18 %. (løngabet når både det offentlige og private område beregnes samlet).